

OBČINSKI GLAS

BREZPLAČEN IZVOD

Decembar 2022

Številka 60



INFORMATOR
OBČINE KUNGOTA



Kungoški parkli

Pogovor z Edvardom Urbanclom



Lokalne volitve

Pregled volitev in pogovor z Majo Sedak

ADVENT | ŽIVLJENJE V KRAJU | VOLITVE | KULTURA

Hvala in vse dobro v novem letu

Marko Knehtl

Drage bralke in dragi bralci, pred vami je še zadnja številka občinskega glasila v letu 2022. Če smo prav šteli, potem je to hkrati tudi že 60. številka po vrsti. Ob tej priložnosti bi povedal, da sem vesel, hvaležen in ponosen na vsako številko glasila, ki se je znašla v vašem nabiralniku. Niso bile vse popolne, so pa bile vedno ustvarjene z željo, da strnemo pestro dogajanje in zanimive zgodbe iz naših krajev v obliko, ki bo ostala za vedno. Zato je še pomembneje, da poskušamo zajeti čim več, saj čas prehitro teče in dosti pomembnih stvari gre (pre) hitro v pozabo. Čez leta, ko nas več ne bo in bo nekdo našel katero izmed teh glasil, bo lahko videl, da je bila naša občina vedno polna srčnih, zanimivih in omembne vrednih ljudi z odličnimi idejami, izmed katerih je vsak na svoj način pustil neizbrisen pečat. Vesel sem, da lahko delimo vaše zgodbe. Ker nas je več, si zasluži zahvalo prav vsak. Najprej se zahvaljujem članom uredniškega odbora, grafičnemu oblikovalcu in lektorici za trud in delo. Posebej se zahvaljujem še vsem neverjetno prijaznim »dopisovalcem«, ki so vedno v pripravljenosti in ki

s svojimi vsebinami polnijo naša glasila. Hvala! Nastanek vsake številke glasila je nevsakdanji in nepredvidljivi proces, ki je odvisen od mnogih dejavnikov, ampak na koncu nam vedno znova uspe. Sedaj se podajamo v novo leto, novim izzivom naproti. Naj bo zdravo, uspešno in naj prinese čim več dobrih zgodb. ■



Spoštovane občanke in občani!



Smo v najlepšem času leta, ko se staro leto poslavlja in prihaja novo leto z novimi cilji, željami ter izzivi. Želim vam, da boste ta božično-novoletni čas preživeli v krogu svojih najdražjih. Bodite obdani z dobrimi ljudmi in dobrimi željami, ki vam bodo prinesle kreativnost in ideje za novo leto. Vzemite si čas za tiste stvari, ki ste jih med letom želeli početi, a vam hiter življenjski tempo, ki smo mu dandanes priča, tega žal ni dopuščal. Pozabite na to, kar je bilo v letošnjem

letu slabo, in v novem letu odprite vrata novim priložnostim. Uživajte v preprostih in majhnih stvareh, ki edine zares bogatijo človeka. Naj bo ta praznični čas ob koncu leta tudi za vas zares čaroben in edinstven!

Naj vam leto 2023 prinese obilo zdravja, osebne sreče, ljubezni in zadovoljstva! ■

Vse dobro vam želim.
Tamara Šnofl, županja

OBČINSKI GLAS: leto 2022, december, javno glasilo
IZDAJA: OBČINA KUNGOTA
ODGOVORNI UREDNIK: Marko Knehtl
UREDNIŠKI ODBOR: Domen Ledinek, Marko Matjašič, Nataša Mislej, Milan Ogrizek
LEKTORIRANJE: Veronika Pucko Muhič
UREDNIŠTVO: Plintovec 1, 2201 Zg. Kungota, tel. 02/655 05 05, faks 02/655 05 06, e-pošta: obcinskiglas@kungota.si, www.kungota.si
OBLIKOVANJE: Denis Ferlič

TISK: Dravski tisk d. o. o.
FOTOGRAFIJE: Marko Knehtl
Glasilo izhaja v slovenskem jeziku v nakladi 1700 izvodov.

Brezplačno ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini Kungota. Uredništvo si pridržuje pravico, da prispevke primerno priredi za tisk. Fotografij in prispevkov ne vračamo.

Božiček za en dan

Akcija Božiček za en dan je neprofitni projekt, v celoti izpeljan s strani prostovoljcev. Zavod 364 in skupina posameznikov zaradi želje ustvarjati dobro v svetu projekt vodita in v njem sodelujeta na vseh nivojih. Božiček za en dan je gibanje, ki s pravo mešanico ustvarjalnosti in humanosti ljudem nudi priložnost razdajanja. S kreativnostjo zapakirana škatla, polna ljubezni in dobrote, malim nadobudnežem pričara na smeh na obraz. Majhna škatla za VELIK nasmeh!

Kot že prejšnja leta smo se tudi letos z veseljem pridružili akciji. Pridni Božičkovi pomočniki so pripravili veliko lepih daril, ki so že na poti do obdarovancev. Razveselili bodo tudi nekaj starostnikov iz naše občine. Božičku so pomagali DU Zgornja Kungota, DU Spodnja Kungota ter Karitas. ■



Otvoritev mostu Fifolt

1. 12. 2022 je bil uradno odprt na novo zgrajen most Fifolt, ki povezuje našo občino s sosednjo Pesnico in predstavlja eno izmed glavnih občinskih vpadnic. Eden ključnih projektov je tako zaključen. Od zdaj bo promet, ki se je v zadnjem času na tem območju zelo povečal, potekal varno. Poskrbljeno je tudi za varen prehod pešcev. ■



Podaljšanje avtobusne linije 7

Od 19. 12. 2022 bo avtobusna linija 7 Mariborskega mestnega prometa podaljšana do Morskega jarka. Zadnja postaja bo Morski jarek-Rošpoh. Vozni red je objavljen na spletnih straneh Občine Kungote in podjetja Marprom. ■



Spremljate nas lahko tudi tukaj:
facebook/kungota.si



Lokalne volitve

Domen Ledinek

Iztekaajoče leto je bilo eno zanimivejših, kar se tiče volitev, saj smo najprej izvolili nov Državni zbor RS s štiriletnim mandatom, nato smo za petletni mandat izvolili novo predsednico RS, podelili smo štiriletno mandate na lokalnih volitvah za župane, občinske svete ter svete vaških skupnosti/krajevskih skupnosti/mestnih četrti.

Zanimivo je, da se je letos tudi državni svet konstituiral na novo (voli se prek delegatskega sistema, zato zanj direktno ne glasujemo), tako da so edine volitve, ki jih letos nismo opravili, volitve v Evropski parlament. Zraven tega pa smo imeli še tri referendum, tako da so letos nekateri lahko glasovali kar šestkrat!

V uredništvu Občinskega glasa

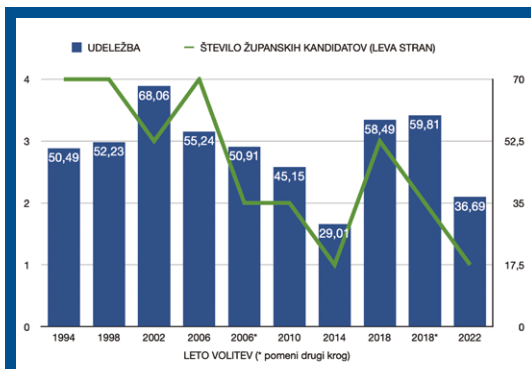
smo se odločili, da pripravimo prispevek o volitvah v naši občini, kratek pregled rezultatov ter zgodovine, na koncu pa smo opravili še pogovor z gospo Majo Sedak, predsednico občinske volilne komisije, organa, ki skrbi, za izvedbo ter tekoč in zakonit potek volitev. Skrb za to, da lahko oddamo svoj glas in da smo lahko voljeni, je v rokah občinske volilne komisije, ki skrbi, da volitve tečejo, kot je

IME KANDIDATA	PREDLAGATELJ	ŠT. GLASOV	GLASOVI (%)
Tamara Šnofl	Andrej Plohl in skupina volilcev	1456	100 %

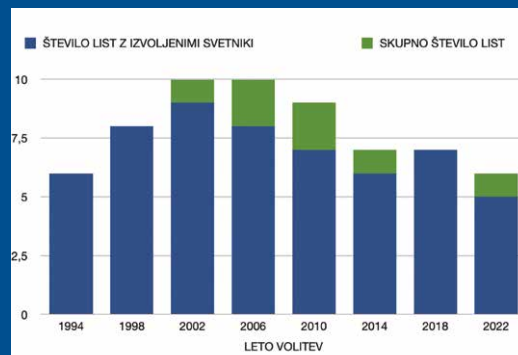
Na letošnjih volitvah smo imeli 36,69 % volilno udeležbo, svoj glas je oddalo 1518 volilk in volilcev. Na volitvah za župana je zmagala aktualna županja, Tamara Šnofl, ki je bila edina kandidatka. Prejela je 1456 glasov, 62 glasov je bilo neveljavnih.

ŠTEVILO MANDATOV	IME	ŠT. GLASOV	GLASOVI (%)
7	Neodvisna lista Tamare Šnofl	667	45,13 %
2	SDS	239	16,17 %
2	NSi	181	12,25 %
2	Za Kungoto s srcem	174	11,77 %
1	SD	133	9 %
0	SLS	84	5,68 %

Na volitvah za občinski svet je Neodvisna lista Tamare Šnofl dobila 45,13 % glasov, kar pomeni 7 od 14 mandatov v občinskem svetu. To je največje število mandatov, ki jih je katera koli lista v naši občini dobila do sedaj. A letos smo imeli na volilnih lističih samo 6 strank oz. list, izvoljeni so bili kandidati iz petih, kar je najmanj do sedaj in je tudi v trendu z ostalimi volitvami, kjer se število kandidatov in strank niža.



Prve volitve smo imeli leta 1994, natančneje 4. 12. 1994. Od takrat smo na lokalnih volitvah volili še sedemkrat. V tem času smo v naši občini imeli tri različne župane. Jožef Karner je zmagal na volitvah 1994, 1998 ter 2002, Igor Stropnik na volitvah 2006 (v drugem krogu), 2010 ter 2014, sedanja županja Tamara Šnofl pa je zmagala na volitvah 2018 (v drugem krogu) ter 2022. Najvišjo udeležbo smo imeli leta 2002 (68,06 %), najnižjo pa leta 2014 (29,01 %), kjer smo imeli celo najnižjo udeležbo med vsemi občinami.



Če se nekoliko poigramo s pregledom strank in list, ki so sodelovale na volitvah, lahko vidimo, da so v naši občini na vseh volitvah sodelovale samo tri stranke, današnja Slovenska demokratska stranka (do 2003 Socialdemokratska stranka Slovenije), Socialni demokrati (do 2005 Združena lista socialnih demokratov) ter Slovenska ljudska stranka. K temu lahko dodamo še današnjo Novo Slovenijo, ki je nastala po združitvi Slovenske ljudske stranke in Slovenskih krščanskih demokratov leta 2000, saj so tudi v SKD na volitvah 1994 in 1998 imeli svojo listo.

treba, in da lahko kandidiramo vsi, ki smo v času pred volitvami izpolnili vse zakonske pogoje ter pravilno oddali vlogo. Za nekaj dodatnih informacij smo se pogovarjali s predsednico občinske volilne komisije Majo Sedak.

Pozdravljena ga. Sedak, najprej hvala za vaš čas ter za delo, ki ste ga opravili v času pred in po volitvah. Občinski svet je že zasedal na svoji konstitutivni seji, tako da je s tem vaše delo zaključeno. Kako stresne so bile letošnje volitve?

Letošnje volitve so potekale mirno, lahko bi rekla šolsko, brez dodatnega stresa. To pripisujem temu, da županja letos ni imela protikandidata.

Kdo lahko voli na lokalnih volitvah?

Volilno pravico ima vsak, ki je državljan Republike Slovenije ali druge članice Evropske unije, ki ima v Sloveniji urejeno stalno ali začasno prebivališče in je na dan glasovanja polnoleten. Lokalnih volitev pa se volilci lahko udeležijo v občini svojega prebivališča. Torej, občani, ki imamo urejeno prebivališče v občini Kungota, lahko volimo na lokalnih volitvah, če smo stari vsaj 18 let.

“Prav tako na lokalnih volitvah sodelujejo v odboru samo člani, ki imajo stalno prebivališče v občini Kungota. Vsekakor pa sem na teh volitvah pogrešala več mladih članov.”

Kakšne so vaše pristojnosti?

Preden volilec na dan volitev stopi na volišče, je za volilno komisijo kar nekaj ur dela, kar nekaj sej ter izdanih dokumentov. Kot občinska komisija moramo v prvi vrsti poskrbeti za pravilno izvedbo volitev ter njihovo zakonitost. V zvezi s tem volilna komisija vodi kar



nekaj postopkov in posledično izda kar nekaj dokumentov. Najvidnejše naloge so določitev števila potrebnih podpisov za dajanje podpor neodvisnim kandidatom, določanje območij volišč, sprejemanje kandidatur oz. list kandidatov ter presojanje njihovih zakonitosti,

stniki. Predsednik komisije in njegov namestnik morata biti diplomirana pravnik. Ostale člane OVK in njihove namestnike pa se imenuje na predlog političnih strank in drugih organizacij v občini. OVK na predlog občinske uprave imenuje še tajnika OVK in njegovega namestnika. OVK za mandat štirih let imenuje občinski svet.

Kaj je naporneje: priprava volitev ali štetje/ugotavljanje rezultatov?

Vsekakor je oboje odgovorno delo, ampak je ugotavljanje rezultatov napornejše, saj smo pod pritiskom, da pri prevzemu gradiva od volilnih odborov preverimo vse zapisnike, Zamenjaj z: rezultate in neveljavne glasovnice. Včasih ugotovimo napake, pri čemer mora volilni odbor ponovno prešteti vse glasovnice. Prav tako je dodatni pritisk to, da volilci nestrpnost čakajo na objavljene rezultate, te pa lahko objavimo šele, ko smo res prepričani, da so na posameznem volišču zapisniki in rezultati točni. Letos smo delo zaključili šele okoli polnoči.

OVK ne šteje glasovnic, marveč zgolj preveri neveljavne glasovnice, zato se po preverjanju podatkov iz zapisnikov volilnih odborov pogosto zgodi, da morajo volilni odbori ponovno šteti glasovnice.

Koliko ljudi sodeluje pri pripravi in izvedbi volitev? Je ljudi težko dobiti?

Veliko nas je vpetih v izvedbo volitev. Imamo šest rednih volišč in predčasno volišče, na katerih je sodelovalo skupno 44 ljudi, ki so delali v volilnih odborih, in volilna komisija, v kateri nas

skrb za žreb števil kandidatov in kandidatnih list. Prav tako določi sestavo volilnih odborov, obvesti volilce o glasovanju, določi vsebino razglasov, vsebino in barvo glasovnic, vodi inštruktažo volilnih odborov ter volilne odbore oskrbi z vsem potrebnim za izvedbo volitev. Na dan izvedbe volitev ves čas bdi nad dogajanjem na voliščih ter na koncu ugotavlja izid glasovanja, pripravi poročilo o izidu glasovanja ter sodeluje na konstitutivni seji občinskega sveta.

V okviru svojih pristojnosti smo se na željo občanov odločili, da bomo obdržali volišče na Plaču, kljub temu da je na državnih volitvah volišče Plač po novem združeno z voliščem Svečina. Zato smo postavili mobilni kontejner, v katerem je bilo volišče.

Kako je sestavljen organ, ki organizira volitve? Kako pridete do mandata?

Občinsko volilno komisijo (OVK) sestavljajo predsednik in njegov namestnik in trije člani ter njihovi name-



deluje 10. Na teh volitvah smo zaradi lažjega dela okrepili ekipo v odboru na našem največjem volišču v Sp. Kungoti. Pomagajo nam pa tudi drugi, ki sicer niso imenovani na funkcije, ampak so kljub temu nepogrešljivi, to so občinski javni delavci, zaposleni na občini, prostovoljci, ki pomagajo pri določenih tehničnih stvareh (kot so priklop elektrike na mobilno volišče na Plaču), hišnik, ki poskrbi, da je na volišču toplo, čistilke itd. Ocenjujem, da sodeluje okoli 70 ljudi.

Letos je bilo nekoliko težje dobiti ljudi, ki bi delali v volilnem odboru, verjetno zaradi zapletov na prejšnjih volitvah, zaradi nizkega plačila (višino določi zakon in ne občina s svojimi predpisi), ker so te volitve zahtevnejše od državnih in ker člani odbora ne smejo biti v ožjem sorodstvenem razmerju s katerim koli kandidatom. Prav tako na lokalnih volitvah sodelujejo v odboru samo člani, ki imajo stalno prebivališče v občini Kungota. Vsekakor pa sem na teh volitvah pogrešala več mladih članov.

Če bi nekdo želel delati v volilnem odboru, na koga se lahko obrne?

Predloge za imenovanje predsednika in člane VO podajo politične stranke ali druge organizacije občanov, zato predlagam, naj se obrnejo na člana ali predstavnika posamezne stranke ali druge organizacije občanov, pri katerih potem izpolnijo izjavo.

Ali se na voliščih dogaja dosti kršitev demokratičnega procesa (ali ljudje pred/na volišču agitirajo, sugerirajo, komentirajo)?

Letos ni bilo prijavljenih večjih kršitev na voliščih, iz svojih opazanj pa lahko povem, da imajo volivci do volišča spoštljiv odnos, da se primerno obnašajo, upoštevajo navodila s strani odbora, ni jim težko počakati, vedo, kakšno obnašanje je na voliščih primerno. Če pa bi prišlo do kakšnega neprimerne vedenja, sugeriranja, komentiranja, skrbi za vzdrževanje reda in miru med glasovanjem odbor, za pomoč pa lahko zaprosi tudi policijo.

Leta 2018 smo imeli slabo leto, saj smo najprej "izgubili" glasovnice na volišču v Sp. Kungoti, po tem pa smo še ponavljali volitve za občinski svet na volišču v Zg.

Kungoti. V kakšnem primeru se morajo volitve ponavljati?

Volitve je potrebno ponoviti, kadar se na volišču naredijo nepopravljive napake in kadar so rezultati tako tesni, da imata, recimo, kandidata glas ali dva razlike, in predvidevamo, da bi potek glasovanja ter dogodki oz. napake na volišču lahko vplivale na same rezultate, saj bi lahko, recimo, en glas vplival na izbor med dvema kandidatom.

Kaj se je zgodilo z volilnimi lističi na volitvah 2018 in ali je policija prišla do kakšnih zaključkov?

Policijska postaja Šentilj je prejela prijavo ter obravnavala krajo volilnih lističev, vendar storilca niso našli, primer pa so zaključili zaradi povzročenih majhne premoženjske škode.

Včasih nam na volišču ni potrebno pokazati osebnega dokumenta, zakaj?

Volilci lahko glasujejo samo osebno, in sicer na podlagi osebnega dokumenta s sliko, lahko pa volivca odbor identificira tudi na podlagi osebnega poznanstva. Ker smo majhna občina in se vsi poznamo, je pri nas to kar pogosto. Kljub osebni poznavanju pa vas odbor veliko lažje najde v volilnem imeniku, če prinesete vabilo/obvesti-

lo o volitvah, na katerem je navedena vaša zaporedna številka.

Kaj se zgodi z glasovnicami, ko jih odvržemo? Kakšna je njihova pot do vnosa na stran državne volilne komisije?

Po podpisu v volilni imenik prejmemo glasovnico v roke, glasujemo ter jo vržemo v zapečateno skrinjico. Zapečatene glasovnice počakajo do 19. ure na dan volitev, ko se volišče zapre in se zberejo vsi člani odbora, odprejo skrinjico ter pričnejo s štetjem. Takrat se glasovnice razvrstijo na kupe in dobijo oznako »P« kot preštete ali »N« kot neveljavne. Volilni odbor prešteje glasovnice in jih potem vloži v posebne ovojnice, ki jih zalepi, označi in zapečati. Volilni odbor nato prinese glasovnice pred volilno komisijo, ki preveri neveljavne glasovnice ter ustreznost odločitve VO, ko OVK potrdi ustreznost odločitve VO, se rezultati posredujejo na stran državne volilne komisije in nato se zapečatene glasovnice shranijo do uničenja.

Kaj je veljavna in kaj neveljavna glasovnica?

Na vrhu vsake glasovnice so navodila, kako glasovati, torej, da je potrebno obkrožiti številko pred kandidatom, da se preferenčni glas dodeli znotraj stranke, za katero glasujemo, ter koli-



ko kandidatov lahko največ obkrožimo pri vaških skupnostih. Če je volivec glasoval drugače, kot je navedeno v navodilu na glasovnici, je glasovnica veljavna, če je izpolnjena tako, da je iz nje jasno razvidna volja volivca. Neveljavna je glasovnica takrat, kadar je oddana prazna, kadar je volivec obkrožil več kot eno listo kandidatov in v drugih primerih, ko volja volilca ni jasno izražena.

Kaj se naredi z imeniki in glasovnicami? Kako dolgo se hranijo in kako?

Vso gradivo, z izjemo zapisnikov volilnih odborov, potrdil o izvolitvi ter navodil, se po končanih volilnih opravilih uniči.

Če želi Janez Novak iz Zg. Kungote kandidirati za člana občin-

skega sveta, kaj mora narediti?

Odvisno od tega, ali želi kandidat kandidirati kot kandidat politične stranke ali kot neodvisni kandidat. Kot kandidat stranke mora postopati po pravilih, ki jih ima za te namene že vnaprej določena politična stranka. Kot neodvisni kandidat pa mora zbrati zadostno število podpisov podpore občanov, ki imajo volilno pravico na območju, kjer kandidira.

Letos smo za mandat v vaški skupnosti Zg. Kungota imeli žreb. Kakšen je postopek žreba in kako je potekal?

Žreb smo izvedli, ker sta oba kandidata za vaško skupnost Zg. Kungota imela enako število glasov. Povabili smo oba predstavnika kandidatur, da sodelujeta pri žrebu. Ker en pred-

stavniki ni bil navzoč, je žreb opravila OVK. Žreb se opravi v dveh krogih. V prvem krogu se z žrebom na podlagi vrstnega reda vloženih kandidatur določi vrstni red žreba za drugi krog. V drugem krogu pa se z žrebom določi vrstni red kandidatov, seveda prvi kandidat pridobi mandat.

Kaj bi kot predsednica OVK želeli sporočiti občanom?

Potrebno se je zavedati, da volilna pravica ni bila vedno samoumevna in ni vsepovsod tako, kot je pri nas. Od ljudi bi želela zavedanje pomembnosti te pravice in posledično številčno volilno udeležbo. Zgodovina je namreč že pokazala, da vsak glas šteje in vsak je lahko odločilen. ■

Adventni čas v naši vasi

Nataša Mislej

Decembra veliko slovenskih domov krasijo adventni venčki. Kot simbol adventnega časa so se na naših tleh uveljavili v osemdesetih letih 20. stoletja.

Prvi izvira iz Nemčije, kjer ga je leta 1839 ustvaril evangeličanski duhovnik Johann Hinrich Wichern za otroke iz sirotišnice in jim tako polepšal praznike. Izdelan je bil iz starega lesenega kolesa, krasile pa so ga svečke za vsak dan posebej. Kasneje so začeli kolo okraševati z zelenjem, spreminjali so barve, število sveč,

V Hiši vseh generacij smo si lahko ogledali pestro vseslovensko razstavo več kot 250 adventnih venčkov izpod rok različnih kulturno-umetniških društev in posameznikov iz Slovenije. Pripravil jo je Dušan Knehtl pod okriljem rezbarsko-umetniškega društva Kungoški detli, ki je za naše glasilo odgovoril na nekaj vprašanj.

“ V Hiši vseh generacij smo si lahko ogledali pestro vseslovensko razstavo več kot 250 adventnih venčkov izpod rok različnih kulturno-umetniških društev in posameznikov iz Slovenije. ”

uporabljene materiale in oblike. Danes opazimo tudi venčke brez sveč na vhodnih vratih, ki pa nimajo povezave s krščanskim praznovanjem.

Iz katerih krajev so bili razstavljeni adventni venčki? Kakšno je zanimanje za sodelovanje?
Prišli so iz Prekmurja, Ljubljane,



Domžal, Radeč, Celja, s koroškega konca, prav tako so razstavljali naši domačini ter rezbarsko-umetniško društvo Kungoški detli, ki smo to razstavo tudi pripravili. Zanimanje za razstavljanje je bilo ogromno. Obiskanost je bila velika, kar nas je presenetilo.

Kje vaše društvo črpa ideje za ustvarjanje izdelkov?

Vsak posameznik črpa svoje ideje, zato pa imamo v društvu več profilov: rezbarstvo, kiparstvo, modelarstvo, pirotehnika, lesorez, slikarstvo, kvačkanje itd. Smo res bogati na več področjih in lahko marsikaj pokažemo.

Kateri materiali prevladujejo pri ustvarjanju?

Prevladuje les, nato še ostali materiali.

Kakšno je zanimanje za rokodelstvo?

Za rokodelstvo je kar nekaj zanimanja. Žal pa rezbarstvo in kiparstvo mlade nekako ne zanimata. Rezbarstvo piše svojo zgodovino, z njim se danes ukvarjajo še samo starejši, pri mlajših generacijah ni zanimanja.

Tipični adventni venček je okrogel in s štirimi svečami. Ste opazili, da se njihova oblika poskuša modernizirati?

Na razstavi so bili tudi adventni venčki drugih oblik, vsak je bil unikaten. Ljudje dajo eno svečko, včasih štiri ali pet, nekateri pa tudi 23 svečk, kot je bilo v zgodovini. Vsak naredi po svojem okusu, kar nas veseli. Nekoč so bili iz zimzelenega rastlinja, sedaj pa so adventni venčki izdelani iz različnih materialov.

Prihodnje leto bo čas za novo razstavo. Kje si jo bomo lahko ogledali?

Prihodnje leto bo občni zbor Jasličarjev Slovenije na Brezju, kjer se bomo do-

govorili, v katerem kraju oz. mestu bo razstava. Naslednje leto bomo v Kungoti imeli veliko mednarodno razstavo jaslic, razstava adventnih venčkov pa se bo selila v drug slovenski kraj. ■



Veseli december na trgu v Zg. Kungoti

Marko Knehtl

Vaški trg v Zg. Kungoti je v letošnjem decembru (po dveh decembrih brez dogajanja) ponovno zasijal v prazničnem vzdušju.

Enodnevno dogajanje je potekalo v soboto, 10. 12. 2022, pod okriljem Turističnega društva Zgornja Kungota in Občine Kungota. Dogodek se je začel z nastopom lokalne skupine Yesterday Banda, ki je zaigrala nekaj starejših rockerskih klasik. Za tem se je pričel že kar peti in do sedaj največji Parkl Fest v naši občini. S prav posebno zgodbo ga je otvorila domača skupina Kungoški parkli, za njo pa se je predstavilo še šest skupin – dve iz Slovenije in štiri iz Avstrije. Po cesti ob trgu, ki je bila na obeh straneh povsem obdana z obiskovalci, se je sprehodilo kar 105 parkljev, ki seveda niso pozabili pripeljati sv. Miklavža, ki je obiskovalcem namenil nekaj besed in s pomočjo svojih angelčkov otrokom razdelil darilca. Večer se tukaj seveda še ni končal, saj sta sledila še dva glasbena gosta, in sicer Natalija Verboten, ki je s svojim glas-



Božično-novoletni koncert

Mateja Vdovič 📷 Žan Pak

V torek, 13. decembra, je na OŠ Kungota potekal božično-novoletni koncert. Zanimanje gledalcev je bilo tako veliko, da smo ga izvedli kar v dveh terminih.

Telovadnica je bila obakrat zasedena do zadnjega sedeža.

Božično vzdušje so nam pričarali nastopajoči otroci, ki so se po svojih najboljših močeh potrudili in odigrali svoje točke. Med nastopajočimi smo imeli tudi zunanja gosta – člana dua Akustični orgazem. Ob njuni spremljavi smo peli tudi gledalci. Prijetno presenečenje je bilo na

koncu, ko so na oder prišli člani mešanega pevskega zbora, v katerem so nastopali učenci in nekateri učitelji. Ob zvokih Abbe so zaključili prireditev. Veseli nas, da smo skupaj preživeli tako lep, sproščen in božično obarvan večer. Zahvaljujemo se vsem, ki ste ta trenutek preživeli z nami, hkrati pa tudi tistim, ki so z dobrodelnimi prispevki obogatili naš šolski sklad. ■

“ Med nastopajočimi smo imeli tudi zunanja gosta – člana dua Akustični orgazem. ”



benim izborom zabavala obiskovalce vseh generacij, da so zaplesali in se pogreli; in mlad ambiciozni hrvaški pevec Dino Petrič, ki je s svojo glasbeno skupino navduševal obiskovalce vse do konca večera. Ob pestrem dogajanju ne smemo pozabiti na naše domače ponudnike, ki so poskrbeli, da so se obiskovalci lahko ogreli in okrepčali z dobrotami. Žal pa je dogodek zazna-

movalo tudi slabo vreme. Kot je povedala predsednica TD Zg. Kungota Lara Kocijančič, je bilo kljub temu obiskovalcev veliko: »Do zadnjega smo upali, da v soboto ne bo dežja, ampak na to žal nismo imeli vpliva. Vesela sem, da nas je kljub slabemu in mrzlemu vremenu obiskalo toliko ljudi, ki so s tem podprli naše delo ter dogajanje v občini. Iskreno bi se rada zahvalila vsem vam, ki

ste se prireditve udeležili, vsem nastopajočim, ki so kljub mrazu na odru dali vse od sebe, vsem ponudnikom, ki so obiskovalce pogreli s kuhanim vinom in čajem, ter vsem, ki so na kakršen koli način prispevali k uspešni izvedbi tega dogodka. S prireditvijo smo glede na razmere zadovoljni ter se že veselimo decembrskega druženja v naslednjem letu.« ■



Kungoški parkli

Marko Knehtl

V sklopu Veselega decembra je letos v Zg. Kungoti potekal že 5. Parkl Fest. Kljub slabemu vremenu je tudi letos parkljem in sv. Miklavžu uspelo pripeljati veliko obiskovalcev od blizu in daleč.

Ko so se odprla »peklenska vrata«, je skoznje prišlo kar 105 parkljev iz sedmih skupin (iz Slovenije in Avstrije), kar je največ do sedaj. Grozni in hkrati občudovanja vredni parkli so navduševali tako starejše kot mlajše obiskovalce, ki zagotovo ne bodo zlahka pozabili njihovega pohoda. Takšni dogodki so dober pokazatelj, da je ljudem vseh nekaj nenavadnega in drugačnega, zato je takšen dogodek pomemben tudi za sam kraj. V Kungoti pa imamo tudi svojo skupino parkljev, ki postaja vse bolj prepoznavna pri nas in čez mejo. K pogovoru smo povabili gospoda Edvarda Urbancla, ustanovitelja Kungoških parklov in Parkl Festa, ki je z veseljem povedal več o tej dejavnosti.

Kungoški parkli obstajajo že peto leto. Kakšni so bili začetki?

Leta 2017 je bil pri nas prvi Parkl Fest, čeprav se je vse začelo že pred tem. Jaz in moja hčerka Kiara sva bila prva Kungoška parkla in sva začela sodelovati s parkli iz Avstrije, natančneje s skupino Schmiernberg Teifl iz Lučan. Sam sem gasilec in se dobro poznam z gasilci iz Lučan, kjer imajo dolgo tradicijo parkljevanja. Tam se je tudi porodi-

la ideja, da bi bilo kaj takega zanimivo pripeljati v Zgornjo Kungoto. Hkrati se je v tistem času občinska uprava odločala o zgodbi Veselega decembra in to je bila dobra priložnost, da vključimo parklje. Tako smo leta 2017 v Kungoto pripeljali prvo skupino, kar se je izkazalo za velik uspeh.

Ali so bili Kungoški parkli prvi v Sloveniji?

Ne, smo pa bili prvi na štajerskem koncu. Parkljevanje oz. srečanje parkljev se je v Sloveniji ohranilo predvsem na Gorenjskem, sploh zaradi vpliva Avstrije in Italije, kjer se parkljevanje množično izvaja. Tudi Kungoški parkli se udeležujemo različnih srečanj. Letos



največjih parkljevanj na Slovenskem. Tam nas je bilo več kot 500 parkljev in več tisoč obiskovalcev.

Od nekdaj je obstajal rek: Če ne boš priden, te bo parkelj odnesel. Kaj je namen parkljev?

Mislím, da je to povsem napačen pristop. Kot otroci smo se zaradi tega reka res bali parkljev, danes pa se večina otrok parkljev ne boji, saj gre bolj za show in prikaz mask, kostumov ter

„ Če vas parkli malo »našibamo« s kakšno brezovo vejo, ni mišljeno, da vas pretepamo, ampak da iz vas izženemo zle duhove, da greste v novo leto zdravi in z novimi močmi, mi pa vso zlobo nesemo nazaj v pekel. ”

smo bili med drugim na 9. noči parkeljnov v Goričanah, kjer se odvija eno

ohranjanje stare kulturne dediščine prihoda sv. Miklavža s parkli. Tudi mi kot skupina imamo svojega Miklavža in vedno imamo zgodbo, s katero želimo pokazati, da naš namen ni strašenje, ampak ohranjanje stare tradicije. Če vas parkli malo »našibamo« s kakšno brezovo vejo, ni mišljeno, da vas pretepamo, ampak da iz vas izženemo zle duhove, da greste v novo leto zdravi in z novimi močmi, mi pa vso zlobo nesemo nazaj v pekel. Tudi v preteklosti je bilo podobno. Ugotovil sem, da so tukaj v našem predelu že pred prvo svetovno vojno »hodili parkli«, kot radi rečemo. To so bili po navadi mladi fantje, ki so se oblekli v različne kože ali kožuhe in so nato pred prihodom sv.



Miklavža iz 5. na 6. december šli po vasi od hiše do hiše, rožljali z verigami in mogoče pustili kakšno darilo. Takrat seveda niso imeli takšnega videza kot danes, poudarek je bil bolj na rožljanju z verigami. Razlagamo si lahko, da so se ti hudobci iztrgali z verig, prišli iz pekla na zemljo in potem odnašali vse slabo ter prinašali le dobro.

Kot ste povedali, sta bila na začetku dva parklja, letos pa smo lahko videli že precej veliko skupino Kungoških parklov. Kako se je vse skupaj razvijalo?

Res je, leta 2016 sva bila dva, leta 2017 sta se pridružila dva nova in kasneje je prišel vedno kakšen nov in bil sprejet z odprtimi rokami. Danes nas je tako že 20 in lahko rečem, da smo v skupini zelo dobri prijatelji. To je že velika skupina, ki prinaša s seboj logistične izzive, ko gremo na kakšno srečanje. Zanimanje pa še vedno raste. Kot skupina smo iz štajerskega konca edini, ki se pojavljamo v tujini. S prihodom v različne kraje delamo tudi na prepoznavnosti naše občine. Imamo podmladek in med nami so celo dekleta.

Po čem se Kungoški parkli razlikujejo od ostalih skupin?

Na vsakem našem »laufu« imamo zgodbo in to je tisto, po čemer se razlikujemo od ostalih. Ko smo se, recimo, pojavili na ptujskem kurentovanju kot etnološka maska, smo šli tja s svojim USB-ključkom s svojo zgodbo. Odzivi ljudi so bili neverjetni. Ni dovolj, da se samo pojaviš in divjaš ali skačeš, ljudem moraš dati nekaj več. Naša posebnost je tudi, da imamo kravji rog, na katerega v zgodbi pokličemo parklje.

Kaj pa Parkl Fest – ali skupine parkljev rade prihajajo v naše konce?

Naš Parkl Fest je postal zanimiv in popularen na tem koncu ob meji. Vedno več avstrijskih skupin želi sodelovati, saj stvari pri nas potekajo nekoliko drugače kot pri njih in seveda se jim je zanimivo predstaviti na novih področjih. V Avstriji so precej omejeni, saj ima skoraj vsaka vas svoj dogodek s parklji. K nam v glavnem zelo radi prihajajo. Na letošnjem Parkl Festu je bilo sedem skupin, od tega štiri avstrijske. Na koncu je bilo skupaj 105 parkljev, nekaj angelov, dva Miklavža

in drugih spremljevalcev. Tako je bil letos največji Parkl Fest do sedaj.

Kako je s pojavljanjem skupin parkljev po Sloveniji?

V tem času se je pojavilo kar nekaj novih skupin, kot na primer Žetalski krampusi ali Veseli krampusi. Škoda, da uporabljajo besedo »krampus«, ki

skupine se pojavljajo že za noč čarovnic, vendar to ne sovпада s parkljevanjem in miklavževanjem. Glavni čas parkljev je torej adventni čas, ki je hkrati zanimiv in naporen. Tudi v letošnjem letu je bilo zanimanje za naše obhode zelo veliko. Dejansko smo bili od začetka decembra skoraj vsak dan na drugi lokaciji, včasih tudi na



je bolj znana v avstrijsko govorečih predelih. V Sloveniji poznamo parklje, parkeljne, parkle. Mi smo parkli, brez črke j, čisto narečno po kungoško, ker se je tukaj vedno reklo »parkl te bo odneso« in bi radi obdržali to avtohtonost. V splošnem pa lahko rečem, da je skupin parkljev vedno več, v zadnjem obdobju je bilo zagotovo šest ali sedem novih. Očitno se bo to v prihodnosti še povečevalo. Kungoški parkli bomo ne glede na vse težili k temu, da ohranimo pristnost in svojo zgodbo. Vedno je treba poskrbeti za nekaj novega, da se ljudje ne naveličajo, in dobro je, da si tudi prvi med vsemi ostalimi.

Kdaj ste parkli najaktivnejši?

Naša sezona se začne s prvo adventno nedeljo in traja cel adventni čas do božiča. Do 5. decembra se Miklavž ne pojavlja – takrat smo samo parklji, ki preganjamo zlo. Nato se pojavimo še februarja na pustovanju, ampak bolj kot etnološka maska in ne z istimi nameni kot v adventnem času. Nekatere

več lokacijah v istem dnevu. Do sedaj smo bili letos vsaj na 15 dogodkih in v skupini nas ni bilo nikoli manj kot 10 parkljev. Včasih je kar naporno, sploh ko smo skupaj s TD Zg. Kungota in Občino Kungota organizirali še Parkl Fest.

O parkljih sva se sedaj pogovarjala ves čas – kdo pa sploh so parklji?

Parkelj bi naj bil po opisu pol človek in pol žival. Imel naj bi kopita in dolg rep, zgornji del pa bi naj sestavljalo človeško telo, na glavi z različnimi grimasami pa bi naj imel dva rogova. V nekaterih kulturah imajo tudi več rogov, ampak to naj ne bi več bil parkelj. V glavnem, parkelj je strahospoštovano bitje, ki odganja slabo. Skupine kot je naša ohranjajo to kulturno dediščino in tradicijo. Skozi čas se je namreč na to malo pozabilo. Če pogledamo življenje v Jugoslaviji, so določene družine imele sv. Miklavža, druge pa ne, ker je bil takrat dedek Mraz glavni. Tisti, ki so imeli sv. Miklavža, so to naredili v skrajni tajnosti. Sam sem

se v tistih časih kot mlad fant velikokrat našemil v parklja. Spomnim se gumjaste maske, oče pa mi je sešil preprost kostum. Nato sem hodil po naseljih in ponekod so se zbrali otroci s starši, ki sem jih obiskal in jim dal kakšna darila v veri, da bodo pridni. Tako sem se že takrat začel ukvarjati s to tradicijo. Potem se je počasi že začelo miklavževanje in tam smo se parklji pojavili v cerkvi kot Miklavževo spremstvo. Nekaj časa je tako šlo, zadnja leta pa je tega vedno manj, saj so se otroci začeli preveč bati. Mogoče je bila napaka, da so bili nekateri parklji preveč grobi in imeli povsem napačen pristop.

Bi želel za konec še kaj sporočiti ljudem?

Rad bi povedal, da parkljev ne prijemamo za rogove. Včasih se najdejo kakšni mladi pogumni fantje, ki želijo izstopati in lahko hitro naredijo kakšno neumnost. Parkljev se torej ne dotikamo in ne vlačimo. Maske so namreč lesene, trde in se prilegajo na glavo, zato so lahko posledice vlečenja za rogove precej hude – pride lahko do različnih poškodb, na primer do zloma nosu ali kakšnega zoba, celo do zloma vratnega vretenca. Tudi to se je žal že zgodilo, zato se parkljev ne dotikamo. Parkelj bo sam prišel do ljudi in ponudil roko, če bo želel. ■



Naših 25 let

Erika Pahor

V Sp. Kungoti radi ponosno povemo, da je bilo davnega septembra 1997 ustanovljeno Kulturno-umetniško društvo LIPA Spodnja Kungota.

Prva predsednica Marija Kralj Trpin in takratni člani so želeli razvijati, oparjavljati in spodbujati ljubiteljsko kulturno dejavnost. Namen društva je tudi varovati in posredovati kulturne vrednote ter kulturno dediščino našega kraja. Še danes se radi spominjamo, kako so člani v sodelovanju s TV SLO1 posneli prikaz košnje s kosami na Matjašičevem travniku in kako smo lahko oddajo večkrat gledali na programu. Na domačiji Arzenšek je bila prikazana žetev, kot je bila videti nekoč. Ženske in moški so ročno pospravili žito ter ob tem obudili različne navade in običaje, ki so takšno delo spremljali. Naš zvesti član Drago Korade že vsa leta rad obleče kostum svetega Martina, ki nam krsti mošt, in svetega Miklavža, ki obdaruje pridne otroke. Dolga leta smo za 8. marec pripravili kulturno prireditev Najboljša mamica, kjer smo še posebej počastili najstarejše mame v Sp. Kungoti. Trudimo se ohranjati običaje, ki že tonejo v pozabo, npr. izdelovanje velikonočnih presmecev velikanov, pomen kreslinih gob, s katerimi so nekoč na domove odnašali blagoslovljen ogenj za kuhanje velikonočnih jedi.

Naš drugi predsednik Jože Furman se je potrudil, da se lahko pohvalimo s cepičem Stare trte z Lenta, ki nam vsako leto bogato obrodi, za kar je zaslužen skrbnik Mirko Škofič. Naš največji dogodek pa je nekoč občinski praznik sedaj pa krajevni praznik v Sp. Kungoti – Festival klopotec. Takrat prikažemo obiskovalcem, kako se postavljajo klopotci in kakšna je njihova vloga v vinogradu. Večina naših prireditev se odvija pri Stari preši, ki smo jo dobili v dar od Zormanovih in stoji pod cerkvijo v Sp. Kungoti.

Že vrsto let v našem društvu imenujemo princeso Sp. Kungote, ki nas zastopa v domačih vaških skupnostih in v okoliških krajih. Njena glavna vloga je skrb za ohranjanje vinogradniških običajev. Prva princesa je bila Kerstin Matjašič, druga Laura Fižolnik in sedaj nas zastopa Mišela Kraševc.

Kar nekaj let sta naše društvo vodila predsednica Metka Ornik in predsednik Marko Matjašič. Sedaj se pod vodstvom Brigite Kraševc vsi člani še vztrajno trudimo, da bi ohranili že ob-



novljeno kulturno dediščino in obudili navade naših dedkov in babic.

Z veseljem spet vabimo na prireditve. Trgatev našega cepiča Stare trte se je odvila v soboto, 1. 10. 2022. Z dveh trsov smo pobrali velik pridelek, največji grozd je tehtal kar 1,4 kg. Za ves pridelek se lahko zahvalimo Mirku Škofiču, ki vestno skrbi za trto. Nato je sledilo še spravilo klopotca, ki je pridno opravil letošnje delo.

10. 11. smo se dobre volje zbrali v naši Kungoški kleti. Obiskovalci so prinesli vzorce svojega pridelka in sv. Martin je vse krstil. Učenci OŠ Sp. Kungota pa so poskrbeli za prijeten ambient z razstavo likovnih izdelkov.

5. 12. zvečer smo ponovno napolnili cerkev v Sp. Kungoti, saj imamo veliko pridnih otrok, ki jih je obiskal Miklavž s spremstvom. Na njegovo željo so mu nekaj zapeli in on jih je obdaril. ■

Kulturno dogajanje v našem kraju

Aleksandra Gorjup, predsednica KD Jože Kerenčič Zgornja Kungota

Minuli dve leti kulturnim dejavnostim nista bili naklonjeni. Zaradi protikoronskih ukrepov smo se morali v kulturnih društvih marsičemu odreči: onemogočeno je bilo delovanje sekcij, nismo mogli realizirati bralnih uric za otroke, likovnih delavnic za malčke in osnovnošolce, likovnih razstav itd.

V Kulturnem društvu Jože Kerenčič Zgornja Kungota kljub temu nismo sedeli križem rok, ampak smo kovali načrte za čas, ko bodo druženja in prireditve dovoljene.

V letu, ki se izteka, smo uresničili kar nekaj načrtov. Tako smo med jesenskimi počitnicam v Hiši vseh generacij pripravili pekovsko delavnico za otroke. Otroci so s pomočjo mentorice Danice Remšak iz piškotnega testa izrezovali motive buč, čarovnic, netopirjev, duhcev ... Izrezljane piškote so nato spekli in na koncu še okrasili. Sledil je najlepši del delavnic – degustacija! Ob skodelici čaja so sveže pripravljene čokoladne piškote še kako prijali.

Anja Kučer sta poročali, da so učenci aktivno sodelovali in se naučili novih, kar zahtevnih plesnih korakov. Morda vam jih v prihodnjem letu pokažejo na eni od načrtovanih krajevnih prireditev. V sredo, 9. novembra 2022, smo v naš kraj, natančneje v športno dvorano OŠ Kungota, povabili enega najbolj priljubljenih slovenskih mladinskih pisateljev, Primoža Suhodolčana. V mislih smo imeli predvsem, da bo g. Suhodolčan otroke skozi svojo pripoved še bolj navdušil za branje, ki mu je seveda potrebno posvečati veliko pozornosti, saj prispeva k razvijanju bralne kulture. Nastop je bil poln energije in hudomušnih zgodb. Izvedeli smo, da je g. Suhodolčan celo povezan z našimi kraji. Nje-

“ V sredo, 9. novembra 2022, smo v naš kraj, natančneje v športno dvorano OŠ Kungota, povabili enega najbolj priljubljenih slovenskih mladinskih pisateljev, Primoža Suhodolčana. ”

Petošolci iz Sp. in Zg. Kungote so se prav tako med jesenskimi počitnicami na plesnih delavnicah lotili učenja country plesa. Mentorici Jolanda Bikić in

gov dedek je namreč imel službo, kjer so ga veliko premeščali, in tako je nekaj časa služboval na Plaču. Oče našega gosta, g. Leopold Suhodolčan – prav



tako uspešen pisatelj – je tako obiskoval osnovno šolo v Svečini. Prav o tem in še čem so pisatelja ob koncu spraševali mladi novinarji pod mentorstvom Mojce Cekič. Ob koncu literarnega dogodka je pisatelj podpisal izvode knjig, tudi tiste, ki jih je kupilo naše kulturno društvo za učence OŠ Kungota. Pisatelj nam je podaril knjigo o Petru Nosu. Knjižničarka Mateja Vdovič nam je naslednji dan zaupala, da so v šolsko knjižnico prihajali navdušeni učenci, ki so si želeli izposoditi njegove knjige. Naš cilj, spodbuditi zanimanje za branje, je bil dosežen!

»Dragi mladi bralci! Naj vas navdušenje nad knjigami nikoli ne mine in naj knjige, ki vam bodo prišle v roke, bogatijo tako vaše znanje kot tudi vaša srca.«

V našem društvu je oktobra 2022 začela z delovanjem ženska vokalna skupina, ki se vam bo z veseljem predstavila v prihodnjem letu. Verjamemo, da bodo pevke s svojim umetniškim vodenjem pripravile zanimiv program.

Na koncu bi se rada zahvalila vsem članom za sodelovanje. Upajmo, da bo leto 2023 dobro leto in bomo v društvu lahko uresničili še več dejavnosti, ki bodo našim članom in ostalim Kungotčanom obogatile ter popestrile vsakdan in nam vsem skupaj omogočile prijetna druženja. Medse bi radi povabili še več literarnih ustvarjalcev, pripravili likovno razstavo, koncert ter za otroke bralne, likovne, plesne in pekovske urice. Načrtov imamo še veliko. Z novim letom bomo pričeli pisati nove zgodbe in vam jih tudi v Občinskem glasu sproti predstavljali. ■



2. Borisov memorial

Miha Fekonja

Ta vikend je potekal 2. Borisov memorial. Posvečen je Borisu Klemenčiču, članu NK Kungota, ki je bil znan po tem, da je pomagal v klubu v vseh možnih oblikah in da je imel klub in nogomet zelo rad.

Na turnirju je sodelovalo kar 38 ekip. Igrale so 4 selekcije, in sicer U7, U9, U11, U13. Ekipa so bile predvsem iz okoliških občin: NK Kungota, NK Malečnik, NK Lenart, NK Mons Claudius Rogatec, NŠ Dravsko polje, NŠ Roho, NK Jarenina, NK Drava, NK Maribor Tabor, NK Jurovski dol, NK Duplek, NK Slivnica, NK Limbuš-Pekre, NK Miklavž. Zmagovalec v U7 je bil domači NK Kungota, pri U9 je bil najuspešnejši NK Jarenina, pri selekciji U11 NŠ Roho, pri selekciji U13 pa so se po kazenskih streljih najbolj razveselili člani NK Malečnik. Hvala sponzorjem in vsem, ki so pomagali pri turnirju. ■



Naši otroci zmorejo

Zdenka Keuc, ravnateljica OŠ Kungota

Dragi bralci, šola brez učencev je samo hladna stavba, pravzaprav ni več šola. Na svojem prvem obisku v Afriki sem pred stavbo, ki naj bi bila šola, srečala skupino otrok, ki je mirno sedela pred vrati.

Tam so sedeli že tretji dan in čakali učitelja. Nihče ni vedel, ali bo sploh prišel. »Če ni učitelja, ni šole,« so rekli otroci. Bilo jih je strah, da jih je njihov učitelj, ki že mesece ni dobil plače, zapustil. Mi imamo lepo šolsko stavbo; imamo učitelje in učence, pa vendar ... Mnogi učenci, prikovani na svoje ekrane, čutijo tesnobo, če na družbenem omrežju ni dovolj všečkov, če jih kdo ni povabil v skupino, če ni telefonskega signala. Prevečkrat se soočamo z njihovim malodušjem, nizko motivacijo za šolsko delo, nefunkcionalnostjo, pomanjkanjem smisla, apatijo, tudi s strahom in tesnobo. Trenutkov vznesečnosti in radosti je premalo, čeprav se zdi, da imamo vse. Napetosti z vseh strani pa je še vedno v izobilju. Mlajši učenci/otroci praviloma nimajo težav

z izražanjem čustev, tudi s potrpežljivostjo in sodelovanjem ne. Starejši jih imajo. Kopica neizrečenih besed, neizraženih čustev, nepodeljenih objemov in sanj, ki jih ne upajo sanjati in zato gora težav, medvrstniških sporov, ki jih ne zmorejo reševati sami, številni dvomi in nezaupanja.

Od otrok/učencev praviloma pričakujemo, da nam bodo sledili. Za brihtne glave je to lahko zelo dolgočasno. Sicer je varno, ampak v tem ni strasti, ni izziva in zagotovo ni pot, na kateri se bo rodilo nekaj novega. Za lepšo prihodnost je potrebna sveža pamet in verjetno se vsi strinjamo, da je otroška/najstniška bolj sveža kot naša. Če nam otroci ne sledijo, smo odrasli praviloma nesrečni, nezadovoljni, zaskrbljeni in nemir-

Ko hodiš, pojdi
zmeraj do konca. //...//
A če ne prideš ne prvič,
ne drugič do krova
in pravega kova,
poskusi vnovič in
zopet in znova.

*Tone Pavček,
Ko hodiš, hodi do konca*

ni. Nihče nas ni opremil s senzorjem, ki bi nam dal jasno vedeti, kdaj lahko otrokom pustimo prosto pot, kdaj jim moramo zaupati in kdaj ne. Učitelj, ki ne razume dinamičnosti procesa učenja/poučevanja, bo v ospredje postavljaj disciplino, red, ubogljivost, sledenje; dosežke učencev bo določal po obsegu vnaprej določenih pravih odgovorov. Pod krinko skrbi, da se jim nalaga preveč, bodo starši svoje otroke vodili po ukalupljenih poteh, ki se zdijo varne, zaščitniške. Kruto je, če jim obnem dajemo za vzgled posameznike,

ki so stopili ven »iz vrste« in šli po svoje.

Učitelj/starš, ki je svoboden in avtonomen, bo gradil na zaupanju, visokih pričakovanjih do svojih učencev/otrok in bo njihove dosežke določal po napredku (vsakega) posameznika. Vprašajmo se: kaj je težje, za kaj potrebujemo več znanja, več časa in več priložnosti? Kateri učenec bo boljše pripravljen na jutrišnji dan? Koliko priložnosti imajo naši otroci/učenci, da razmišljajo s svojo glavo? Koliko priložnosti, da lahko pokažejo, kaj zmorejo, da je njihov trud, njihovo znanje nekaj vredno? Marsikdo bo rekel, da si velikokrat tega niti ne želijo niti ne cenijo; da priložnosti, ki jih dobijo, ne izkoristijo, jih ne prepoznajo ali niso dovolj zreli zanje. In velikokrat je to res. Ampak to še ne pomeni, da se bo (dobra) šola temu odrekla. Zaupanje, iskrenost in zmožnost tveganja zahtevajo veliko potrpežljivosti, odsotnost izsiljevanja,

užaljenosti in pričakovanja, da nam bo nekdo tretji zapolnil praznino ter prinesel rešitve. Sami iščemo pravo pot. Pri tem zavedanje, da je vsak edinstven, še ne pomeni, da lahko delamo in govorimo, kar hočemo. Negovanje srčnosti, dobrote in razvijanje socialno-čustvenih kompetenc nas ohranja bolj žive kot vsako zadovoljevanje sebičnih želja.

Želimo si uspešno šolo in vrtec. Če hočemo uspeti, moramo to delati na svoj način. Ne zmagujemo vedno s prvo potezo, še manj z neučakanostjo. Gradimo na dobrih idejah, postavljanju visokih ciljev in postopnih spremembah. Ne zato, ker se želimo primerjati, ne zato, ker hočemo zmagati, ampak zato, da sploh SMO. Lahko se ustavimo, da razmislimo in občutimo, kje smo na tej poti, ampak potem je potrebno dalje. V še tako težkih situacijah iščimo dobro. V še tako slabem dnevu najdemo dobro. Življenje je premika-

nje, zato trpimo, kadar stojimo.

Božično-novoletni koncert učencev OŠ Kungota je bil daleč od popolnosti v smislu igranja, plesa in petja. Prinesel pa je premik, ki smo si ga mnogi tako zelo želeli. Učenci – mlajši in starejši – so BILI polni življenja, izpopolnjeni, povezani, nagrajeni s pozornostjo obiskovalcev in v danem trenutku najboljša verzija samih sebe. Vedeli so, da so jutri lahko še boljši. In mi z njimi.

Koncert je bil lepota trenutka, ki ostane in osmisli delo učiteljev, tudi tista obdobja, ko se zdi, da spremembe niso mogoče in premikov ni. To so tisti (nepričakovani) trenutki, ko duša vzdrhti v radosti, hvaležnosti in veselju. To so trenutki, ki jih brez podpore staršev in obiskovalcev ne bi bilo. Otroci/učenci, učitelji in šolska stavba postanejo »nekaj« več in tisto »nekaj« je obet za boljši jutri. ■

V knjižnici se vedno nekaj dogaja

Andreja Ploj, knjižničarka

V Knjižnici Kungota smo v jesensko-zimskem obdobju pripravili dve delavnici, namenjeni tako odraslim kot otrokom. Na jesenski delavnici, ki se je odvijala v prostorih knjižnice, smo z gospo Alenko Leber izdelovali dišeča jabolka. V mesecu decembru je sledila delavnica, primerna času, v katerem se je odvijala. Izdelovali smo škratke iz naravnih materialov, ki smo

jih nato obesili na božično smreko.

Da pa je bila naša smrečica še lepša, so jo otroci iz vrtca Zgornja Kungota okrasili še s slamnatimi okraski.

Izdelali smo jih toliko, da je bila naša košara jabolk polna. Prvi decembrski ponedeljek so se članice Bralnega kluba Kungota na srečanju pogovarjale

o knjigi Tri Evine hčere avtorice Elif Shafak.

Vsak tretji ponedeljek v mesecu (tako bo tudi v prihodnjem letu) se lahko otroci prepustijo poslušanju pravljic, ki jih za njih pripovedujejo naši izkušeni pravljničarji. Naslednji pravljnični urici bosta **16. januarja** in **20. februarja 2023**.

Leto se počasi končuje in zato



MARIBORSKA
KNJIŽNICA

vam tudi iz knjižnice želimo najlepše v letu 2023.

Srečno in se vidimo v knjižnici! ■



Vožnja v zimskih razmerah

Peter Breznik

Drage sokrajanke, dragi sokrajani, v tokratnem prometnem članku bi želel izpostaviti problematiko vožnje v zimskem času oz. v zimskih razmerah. Čeprav v zadnjih letih zime niso več tako ostre kot včasih, saj je bistveno manj snega in tudi temperature so precej višje, moramo biti kljub temu v cestnem prometu (predvsem zaradi oteženih vremenskih razmer) zelo pozorni.

Te razmere zahtevajo od nas veliko predvidevanj, previdnosti, pozornosti, pravočasnega prepoznavanja pasti na vozišču ter predvsem nenehnega prilagajanja hitrosti in varnostne razdalje. Dobro je, da se zavedamo tveganj, ki jih prinesejo takšne vozne razmere. Nevarnosti, s katerimi se vozniki srečujemo pozimi, so: nizke temperature, poslabšana vidljivost, nizko sonce, mokro vozišče, sneg na vozišču, snežna brozga in snežne kolesnice na vozišču, delno ali v celoti poledenelo vozišče ...



Slika 1: Slepljenje voznikov je v zimskem času zelo pogosto, saj je sonce dlje časa relativno nizko. Ta težava je še izrazitejša, če je vozišče mokro oz. zasneženo, saj se sončni žarki odbijajo od površine. V teh razmerah lahko zlahka koga spregledamo.



Slike 2 in 3: Poledica se lahko pojavi že, ko se temperature zraka in vozišča gibljejo okoli 0°C. Najprej se poledica pojavi na t. i. premostitvenih objektih (nadvozi, mostovi, viadukti ...). Vozniki bi se morali

te nevarnosti zavedati in svoje ravnanje ter slog vožnje temu prilagoditi. Po poledelem ali s snegom prekritem vozišču, še posebej, če **vozišče ni posuto**, je vožnja izrazito nevarna:

- **na vzponu**, saj bomo le s težavo spejlali, lahko pa se zgodi tudi, da vozilo prične drseti nazaj;
- **po klancu navzdol**, saj je ustavitev vozila izrazito otežena.



Slika 4: Vozišče je zasneženo, spolzko, kar tudi pomeni, da označbe na vozišču niso vidne. To lahko predstavlja kar velik izziv med vožnjo. V takšnih primerih vozimo izjemno previdno, z zmanjšano hitrostjo in s povečano varnostno razdaljo. Ravnamo se po pravilih cestnega prometa, predvsem pa po vertikalni prometni signalizaciji (prometnih znakih).

Slika 5: Snežne kolesnice na vozišču. Med vožnjo po zasneženem vozišču (predvsem na AC) je treba zraven prilagojenega sloga vožnje upoštevati tudi snežne kolesnice. Pri prehitevanju moramo volan obračati z veliko mero občutka, menjava prometnega pasu pa mora biti izvedena v velikem loku.

Če je na vozišču sneg ali snežna brozga:

- čim manj prestavljamo in vozimo z nižjimi motornimi vrtljaji;
- izogibamo se sunkovitim premikom z vozilom in naglim spremembam hitrosti – torej, izjemno nežno z volanom, s plinom, z zavorami in s sklopko;
- zmanjšamo hitrost vožnje in povečamo varnostno razdaljo.

Če imamo v avtomobilu na voljo **elektronski asistenčni sistem proti zdrs vozila ESP** (elektronski stabilizacijski program), naj bo ta ves čas vožnje vklopljen. Ta sistem zmanjšuje nevarnost zdrsa vozila, a če je hitrost vozila prevelika, žal tudi to ne pomaga.



Vozilo pripravimo na nizke zunanje temperature tako, da poskrbimo za:

- ustrezno dizelsko gorivo, še posebej, če vozilo uporabljamo redko in imamo v posodi za gorivo še t. i. poletno gorivo, ki ni predvideno za nizke zunanje temperature;
- ustrezno tekočino za pranje stekel, ki je odporna proti zmrzali;
- rezhibno akumulatorsko baterijo. Nekatere po petih letih uporabe se priporoča, da jo pregledajo v servisni delavnici in ugotovijo, v kakšnem stanju je, predvsem zato, da ne bo odpovedala, ko bodo zunanje temperature zelo nizke;
- dobre, ustrezne in brezhibne zimske pnevmatike;
- motorne tekočine, ki so prilagojene za nizke zunanje temperature;
- najmanj polovico goriva v posodi za gorivo. To je dobro, saj v primeru zastoja, ki lahko traja dlje časa, ogrevamo potniško kabino.

Dodatna oprema, ki jo priporočamo za zimske razmere:

- prilagojena lopata za sneg;
- strgala in razna pršila za zaledenele šipe in ključavnice;
- topla oblačila za vse osebe, ki so v vozilu;
- verige ali verigam podobni pripomočki, če se odpravljamo na pot, kjer se pričakuje težje vozne razmere.

V avtu imejmo tudi svetilko in polnilnik za telefon; še kako prav lahko pridejo tudi kabli za zagon motorja.

Pred vsako vožnjo je treba skrbno očistiti:

- led z vseh stekel in z obeh zunanjih vzratnih ogledal;
- sneg s celotnega vozila, tudi s strehe;
- vso svetlobno opremo na vozilu.

Drage sokrajanke, dragi sokrajani, želim vam veliko prijetnih in varno prevoženih kilometrov. ■